

Секція: міжнародна економіка

ЩЕРБАК ГАННА СЕРГІЇВНА

*студентка 2-го курсу магістратури
спеціальності “Міжнародна економіка”*

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМА НЕВІДПОВІДНОСТІ ОТРИМАНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ПОТРЕБАМ РОБОТОДАВЦІВ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ПРАЦІ

У деяких розвинених країнах спостерігається збільшення кількості вакансій, проте рівень безробіття в цих країнах не знижується, а в окремих випадках навіть зростає. Причина криється в тому, що багато працівників, які втратили роботу в період кризи, не володіють навичками, затребуваними сьогодні на ринку праці. Ця проблема особливо гостро зачіпає молодих людей, які здобувають освіту безпосередньо перед виходом на ринок праці або на самому початку кар'єри [1].

Передбачається, що до 2020 року потенційна нестача працівників з вищою освітою становитиме 38-40 млн (13% всього попиту), 45 млн — нестача працівників із середньою освітою в країнах, що розвиваються, і 90-95 млн більше працівників з низьким рівнем кваліфікації, ніж роботодавці будуть потребувати (11% надлишкової пропозиції) [2, с. 10].

Розрив між попитом і пропозицією працівників високої кваліфікації, за оцінками, еквівалентний 16-18 млн в країнах з розвинутою економікою, 23 млн в Китаї. Загальний дефіцит середньокваліфікованих працівників на найближчі 20 років оцінюється в 45 млн - 10 млн в Індії, і 31 млн в інших країнах, що розвиваються. Були також приблизно оцінені надлишки працівників з низькою кваліфікацією - 32-35 млн в країнах з розвинутою

економікою, і 58 млн в Індії і інших країнах, що розвиваються. Це означає, що мільйони людей будуть займатися натуральним господарством, або жебрацтвом в містах в країнах, що розвиваються, якщо не буде створено робочих місць для них в їхніх країнах чи за кордоном [3].

За даними дослідження Boston Consulting Group, Німеччина може мати дефіцит розміром 2,4 млн працівників до 2020 р., а Австралія може мати нестачу в розмірі 2,3 млн працівників до 2030 року. Бразилія, згідно з прогнозами, буде мати дефіцит до 8,5 млн працівників до 2020 року, а в Китаї очікується надлишок робочої сили від 55,2 до 75,3 млн працівників до 2020 року, але до 2030 року надлишок може перетворитися у дефіцит до 24,5 млн працівників. США, як очікується, матимуть надлишок від 17,1 млн до 22 млн осіб в 2020 р., а Франція, Італія та Великобританія, згідно з прогнозами, матимуть позитивне сальдо в 2020 році, але зіткнуться з нестачею в подальший період. Південна Африка, за прогнозами, матиме профіцит у розмірі 36% від пропозиції робочої сили в 2020 році, і, згідно з очікуваннями, він виросте до 39% протягом наступного десятиліття [4].

Дослідження, проведене Manpower Group у 2015 р. (опитано 37000 роботодавців в 42 країнах і територіях), показало, що 36% роботодавців в усьому світі повідомляють про труднощі при наборі кадрів, пов'язані саме з невідповідністю кваліфікації (найвищий відсоток з 2007 року). Найбільша кількість роботодавців, які доповіли про такі труднощі, була зафіксована в Північній і Південній Америці – 48%, в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні – 45% і в Європа, частині Близького Сходу і Південній Африці — 27%. Роботодавці в Америці та в країнах Азіатсько-Тихоокеанського регіону відчують труднощі із набором переважно таких працівників, як техніки, кваліфіковані трейдери, інженери, менеджери з продажу. Що стосується провідних світових економік, роботодавці доповіли про труднощі при наборі кадріву 12% випадків у Великобританії, у 21% випадків - у Франції, 24% - в Китаї, 40% - в Німеччині та США, 64% - в

Індії і 81% - в Японії. Топ-10 країн, які зазнають труднощів із заповненням робочих місць, є: Японія (81%), Перу (67%), Індія (64%), Аргентина, Бразилія та Туреччина (63%), Нова Зеландія (59%), Панама (58%), Колумбія (57%) і Гонконг, Китай (56%) [5].

Близько 105 млн людей є міжнародними трудовими мігрантами (майже 50% світової чисельності мігрантів). Іммігранти з країн, що розвиваються, сприяли приблизно 40%-му зростанню робочої сили в країнах з розвинутою економікою з 1980 по 2010 рік. Зокрема, в останні кілька років, спостерігається все більша кількість висококваліфікованих мігрантів; наприклад до 2008 року, іноземні працівники становили 17% всіх працівників в області науки, технологій та інженерії в США [2, с.11].

Саме невідповідність навичок та кваліфікації є однією з причин міжнародної трудової міграції. Якщо в певній країні існує надлишок робочої сили певної кваліфікації (тобто пропозиція перевищує попит), люди змушені шукати можливості для роботи за кордоном. Це стосується переважно працівників з низькою кваліфікацією. Працівники з високою кваліфікацією їдуть працювати за кордон переважно з іншої причини — через кращі умови роботи та вищу зарплатню, оскільки в країнах сучасного світу, навіть в розвинених, зазвичай спостерігається нестача висококваліфікованих кадрів, і вони намагаються залучити якомога більше працівників з високою кваліфікацією. Це явище має назву “брейндрейн”, тобто “відтік мізку” з країн, що розвиваються, до розвинених країн.

Література:

1. Стаття “МОП: Причина безробіття не у відсутності робочих місць, а в низькій кваліфікації здобувачів”. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ndl-sd.ipk-dszu.kiev.ua/>
2. Звіт Міжнародної організації з міграції “Global Migration Trends: an overview”, 2014 р.

3. Стаття “The world at work: Jobs, pay, and skills for 3.5 billion people”, McKinsey&Company. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mckinsey.com/global-themes/employment-and-growth/the-world-at-work>

4. Стаття “The Global Workforce Crisis: \$10 Trillion at Risk”, Boston Consulting Group.- [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bcg.com/media/PressReleaseDetails>.

5. Talent Shortage Survey 2015, Manpower Group. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.manpowergroup.com/talent-shortage-explorer>